

РЕШЕНИЕ

№ 249

гр. Русе, 29.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мария Г. Димитрова

при участието на секретаря Дарина Сп. Великова
като разгледа докладваното от Мария Г. Димитрова Гражданско дело № 20234520101955 по описа за 2023 година

за да се произнесе съобрази:

Производството е образувано по искова молба от “Ем Ти Джи Инженеринг”ООД, /с предишно наименование „Джи Ти Ер Груп“ЕООД, чрез адв. Д. К. – Роева, с която е предявен осъдителен иск срещу „Дорс 2010” ЕООД, с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. 3 във вр. с чл. 262 ал. 2 ЗЗД: да бъде осъден ответника да заплати на ищеца сума в размер на 4830 лв. с ДДС, представляваща направено авансово плащане, на отпаднало основание, поради разваляне договора за изработка на врати от 13.04.2018 г., по вина на ответното дружество, евентуално за връщане на заплатеният аванс поради отказ на ответника да изпълни задълженията си по сключения между страните договор за изработка, ведно със законната лихва върху сумата, считано от предявяване на иска до окончателното плащане. Претендира разноските.

Ищецът твърди, че е бил в договорни отношения с ответника, по сключен Договор за изработка на врати от 13.04.2018 г., по силата на който изпълнителят се задължил да извърши доставка и монтаж на интериорни МДФ врати, като продуктите следвало да се изработват поетапно след договаряне. Плащането било уговорено авансово 16 215 лв., които били преведени по банков път на 16.04.2018 г. и крайно плащане поетапно с приемо-предавателен протокол, които били заплатени с платежни нареждания и издадени фактури, като след приключване на обекта, за който са били предназначени вратите е останал остатък от получения аванс в размер на 4830 лв. С покана от 25.10.2022 г. ищецът поискал от ответника да му върне остатъка или да достави и монтира 41 броя врати за изпълнение на договора, уточнени по размери с анекс, но нямало отговор от ответното дружество, че поема

задължение да изработи вратите по последната поръчка, поради което с изявление от 20.03.2023 г. ищецът с едностранно изявление развалил договора за изработка. Счита, че за ответника е отпаднало основанието за задържане на авансовото плащане, тъй като договорът е прекратен като неизпълнен. За ищеца възникнал правен интерес от предявяване на настоящия иск за връщане на платената от него сума, с която ответникът се обогатил неправомерно, на отпаднало основание, поради разваления договор. Евентуално да бъде осъден ответника да заплати сумата, поради неизпълнение на договорното задължение, от което се отказал.

С определение № 1698 от 19.04.2023 г. е допуснато обезпечение на предявеният иск, чрез запор на банкови сметки на ответника последователно в посочени банки до размер на 4830 лв.

Ответникът, чрез пълномощника си адв. С. С. оспорва исковете, като твърди, че между страните действително има сключен договор за изработка от 13.04.2018 г. за доставка и монтаж на интериорни МДФ врати с прави первази, с единична цена 230 лв. или общо 32 200 лв., които ответника се задължил да изработва поетапно, след вземане на размерите. До 03.06.2019 г., когато била издадена последната фактура, ответното дружество изработило и монтирало по договора 99 бр. врати, приети без забележка от ищеца. На 25.10.2022 г. била получена покана от ищеца, с която поискал от ответника да му върне остатъка или да достави и монтира 41 броя врати за изпълнение на договора, но без да посочва размери, адрес на обекта, от който да се вземат размери. На 31.10.2022 г. е изпратен отговор на поканата, получен от адв. К.-Роева на 02.11.2022 г., с който се иска съдействие от ищеца да посочи кога и къде могат да бъдат взети размери, както и да се уговори 30 дневен фронт за монтажа им. С писмо от 10.11.2022 г. ищецът заявява, че не желае вратите да се монтират /за разлика от първата покана, в която иска вратите да се монтират/, а да се доставят в посочен от възложителя склад в гр. Русе, като сумата за монтаж на 41 бр. врати да бъде компенсирана с плаващи первази, вместо предвидените в договора прави первази, като се доставят наведнъж в едномесечен срок след предоставяне на размерите за тях. В отговор на тези нови искания на ищеца било предложено правоотношението да бъде новирано, като на отправеното предложение било направено контра предложение от 01.02.2023 г., с добавени нови клаузи, които страните не могли да съгласуват. С оглед бързина на уговорките изпратили на ищеца имейл на 13.02.2023 г. С писмо от 17.03.2023 г., получено на 20.03.2023 г. ищеца заявил, че разваля договора, без основание. Ответника оспорва, че договора е развален, тъй като разваляне може да иска само изправна страна, а в случая кредитора бил в забава, а не длъжника. Оспорва, че има отказ от изпълнение на договора от негова страна, а счита че не са уточнени по видове и размер исканите от ищеца врати. Счита, че неприемането на предложение за изменение на договора не е непълнение. Заявява, че желае реално изпълнение на договора и отправя покана към ищеца да посочи точен обект, в който да бъдат взети размери, като окаже необходимото съдействие за изпълнение на договора.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, ведно с доводите и

твърденията на страните, намира за установено следното от фактическа страна:

В конкретния случай между страните не е налице спор, а и от доказателствата по делото се установява, че валидно е възникнало между страните облигационно правоотношение на основание сключен на 13.04.2018 г. договор за изработка, по силата на който ищецът - „Джи Ти Ер Груп“ЕООД/сегашно наименование “ЕМ Ти Джи Инженеринг”ООД/, в качеството на възложител е възложил, а ответникът - „Дорс 2010” ЕООД, в качеството на изпълнител е приел срещу заплащане на договорено възнаграждение да изработи следните продукти: доставка и монтаж на интериорни МДФ врати – основна масивна дървесина, покритие влагоустойчив ламиниран МДФ, с каса (широчина 12 см.), с WC брава, панти, насрещник, евроуплътнител, прави первази и дръжки 140 бр. х 230 лв. общо 32 200 лв. /cherry 04968/ (чл.1 от договора). Уговорено е в чл.1.3 от договора, изпълнителят да изработи продукта в срок поэтапно и договаряне и след вземане на размерите и заплащане на договорена сума в чл. 3 ал. 2 т.А по договора в брой в деня на подписване на договора, или в срок от 30 работни дни след превеждане по банков път (или в брой) на цялата вноска и заверяване на банковата сметка на изпълнителя със стойността й. Срокът може да се променя единствено с двустранно писмено споразумение, което става неразделна част от договора. Съгласно чл.3.т.1 от договора изпълнителят има право да изисква съдействие от възложителя. В чл. 3 т.2 е посочено възнаграждението, което изпълнителят има право да получи, платимо, както следва: А/ 50 % авансово 16 215 лв., върху стойността на изделието по ценовата оферта в брой в деня на подписване на договора или в тридневен срок от подписването му, ако авансовата вноска се превежда по банков път по сметка на изпълнителя; Б/ райно плащане по етапно с приемо-предавателен протокол. С клаузата на чл.4.4 от договора страните са уговорили задължение на възложителя да осигури фронт за монтаж до 30 календарни дни след датаа на разплащането по чл 3 ал. 2 от договора. Сред начините за приемане и предаване на съответния продукт, страните са уговорили задължението на възложителя след този срок да осигури място и условия за съхранение на изделието, предмет на договора. Съгласно чл. 13 страните са уговорили всички промени по договора да се извършват по взаимно съгласие с двустранно подписан анекс.

Безспорно е обстоятелството по делото, че ищеца е заплатил като аванс сумата 16 215 лв. с преводно нареждане от 16.04.2018 г., за което е издадена фактура 824/17.04.2018 г., като от уговорените по договора 140 броя врати, са изработени, доставени и монтирани от ответника 99 броя врати на цена 230 лева за брой, съгласно представените фактури: № 852 от 03.09.2018 г. за 39 бр., № 880 от 19.11.2018 г. за 10 бр., № 901 от 15.01.2019 г. за 10 бр., № 919 от 25.03.2019 г. за 13 бр. и от 03.06.2019 г. за 27 бр., които са надлежно осчетоводени в счетоводствата на двете дружества, видно от заключението на вещото лице по изслушаната СИЕ. Вещото лице сочи, че по счетоводни данни в счетоводството на “ЕМ ТИ ДЖИ ИНЖЕНЕРИНГ” ЕООД размерът на остатъка от аванса, който не е приспадат и е дължим на ищеца - възложител е 4024,99 лв. без ДДСили 4829,99 лв. с ДДС. По счетоводни данни в счетоводството на “ДОРС 2010” ЕООД размерът на остатъка от аванса, който не е приспадат и е дължим на ищеца - възложител е 3345,01 лв. с ДДС. Изслушано в с.з. вещото лице

разяснява, че „Дорс 2010“ЕООД са фактурирали вратите на цена 245 лв., вместо договореното 230 лв., поради което всички фактури са осчетоводени, но има разлика от 1485 лв., заради цената. Според вещото лице дължимите аванси са в размер на 4830 лв., за която трябва да се произведат врти или да се върнат.

На основание чл.13 от договора, след писмена покана от ищеца до ответника, получена на 25.10.2022 г., да достави и монтира 41 врати или да върне аванса и проведена кореспонденция с ответника, чрез Телепоща /л.20-л.36/, който с отговор от 23.11.22 г. приема да изработи 41 врати, при първоначалните параметри, но с плаващи первази и без монтаж на същата цена, след приспадане на аванса от 4830 лв., със срок на изпълнение 60 календарни дни, като се получат изделията от възложителя в склада на изпълнителя, при което ищеца изготвил Анекс № 1 към договора за изработка от 13.04.2018 г., съгласно който поръчва на ответника да изработи 41 бр. интериорни МДФ врати – основна масивна дървесина, покритие влагоустойчив ламиниран МДФ, с каса (широчина 12 см.), с WC брава, евроуплътнител, панти, насрещник, и дръжки, цвят cherry 04968, като вместо уговорените прави первази ще бъдат изработени плаващи первази за вратите без монтаж, по размери и видове, както следва: 1/ за зидарски отвор 92 см./205 см. – 8 бр. леви и 9 бр. десни врати; 2/ за зидарски отвор 82 см./205 см. – 8 бр. леви и 9 бр. десни врати; 3/ за зидарски отвор 72 см./205 см. – 3 бр. леви и 4 бр. десни врати. Срокът за изпълнение на поръчката е 60 календарни дни, считано от подписване на анекса. Цената не се променя и за 41 врати е по 230 лв., као се приспада аванса от 4830 лв. Ищеца се съгласява да му бъдат предадени вратите от склада на ответника в гр. Русе на ул. „Николаевска“. В чл. 5 ал. 2 се предвижда при закъснение повече от 10 дни правото на възложителя да развали договора, като изпълнителя му заплати остатъка от аванса.

Видно от представената разписка ответникът е получил анекса на 06.02.2023 г., но не е предприел изпълнение повече от 10 дни, като на 17.03.2023 г. ищецът е изпратил едностранно волеизявление за разваляне на договора, тъй като въпреки че има предоставени размерите и направено авансово плащане, няма изработени врати в 30-дн. срок уговорен в чл. 2 т.3 от договора.

Твърдението на ответника, че е изпратил имейл на ищеца на 13.02.2023 г. /л. 62 по делото/ с въпрос: „на какъв размер да са изработени вратите“ се оспорва от ищеца, тъй като този имейл е бил блокиран, а цялата кореспонденция между страните е протичала по Телепоща. Съдът след извършена справка в Търговски регистър установява, че няма обявен официален имейл на ищеца, а и няма потвърждаване за получаването му, поради което не може да се приеме, че това е надлежно отправено искане за съдействие по чл. 3 т. 1 от договора, няма имейли за кореспонденция, които да са посочени в договора. Освен това размерите са дадени в анекса изчерпателно, като неоснователно е възражението на ответника, че не бил посочен размер на крилото на вратата, което не е необходимо, при положение, че е посочен зидарски отвор, а относно дебелината на зида е уточнено да бъдат плаващи первазите за вътрешни врати, с каса (широчина 12 см.). От друга страна не се оспори от ответника и в съдебно заседание се установи, че представител на ищеца

многократно е търсил срещи за уточнение на размерите, за да се изпълни договора, но ответника е отказал такива.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът прави следните правни изводи:

Безспорно се установи по делото, че страните са били в договорни отношения по сключен Договор за изработка на врати от 13.04.2018 г., по силата на който изпълнителят се задължил да извърши доставка и монтаж на интериорни МДФ врати, които следвало да се изработват поетапно след договаряне и във възникналото валидно облигационно отношение между тях, е включена действителна реална клауза, по силата на която ищеца е предал на ответника твърдяната и уговорена сума 4830 лв. под формата на авансово плащане, като парична гаранция в полза на ответника. Налице е договор за изработка по смисъла на чл. 258 от ЗЗД, с който изпълнителят се задължава на свой риск да изработи нещо, съгласно поръчката на другата страна, а последната да заплати възнаграждение. Съгласно нормата на чл. 261, ал. 1 от ЗЗД, изпълнителят е длъжен да изпълни работата така, че тя да е бъде годна за обикновеното или предвиденото в договора предназначение. Според чл. 262, ал. 2 от ЗЗД, ако стане явно, че изпълнителят няма да изпълни работата по уговорения или надлежен начин, поръчващият може да развали договора.

По исковете по чл.55, ал.1 ЗЗД хипотезите на "получаване без основание" обикновено са обусловени от едно преюдициално договорно правоотношение. Съответно фактическият състав на чл.55, ал.1, пр.3 ЗЗД изисква съществуване на основанието при получаване на престацията, но след това същото да е отпаднало с обратна сила, например при унищожаване на договора, разваляне поради неизпълнение (респективно разваляне по право), при настъпване на предвидено прекратително условие. Фактите, подлежащи на установяване, са: даване на нещо от страна на ищеца, получаване на същото от страна на ответника, отпадане с обратна сила на основанието, което е обусловило имущественото разместване. Съобразно чл.154 ГПК в тежест на ищеца е да докаже първите две предпоставки, след доказването на които в тежест на ответника е да докаже наличие на основание за задържане на сумата, а при липсата на такова - че е върнал полученото.

В конкретния случай и от анализа на събраните доказателства съдът счита, че по делото е доказано частично неизпълнение от страна на дружеството-изпълнител - „Дорс 2010“ ЕООД на възложените задачи по договора за изработка на интериорни МДФ врати, по силата на който възложителят е възложил, а изпълнителят е приел срещу възнаграждение да извърши изработка на 140 броя врати, като са изработени, доставени и монтирани от ответника 99 броя врати на цена 230 лева за брой и са останали неизработени 41 бр. врати. От събраните по делото доказателства се установява по несъмнен начин, че както в договорения срок за предаване на продуктите по чл. 2 т. 3 от договора, така и към датата на която изпълнителят е получил уведомлението, изходящо от възложителя, за разваляне на договора - 20.03.2023 г., дружеството-изпълнител - не е предал о на възложителя останалите неизработени 41 бр. врати, въпреки, посочените размери и предложен анекс. Не може да бъде споделен доводът на ответника, че забавата, респективно неизпълнението на

възложената работа се дължи поради неосказване на необходимото съдействие от страна на възложителя. При доказателствена тежест за ответника по делото няма събрани доказателства, че възложителят по някакъв начин не е съдействал на изпълнителя или е пречатствал приключването на възложената работа в срок, респективно, че възложителят е нямал яснота относно параметрите на възложената поръчка, което да се приеме, че представлява форма на неосказване на съдействие на изпълнителя от техническа страна да изпълни възложената му работа така както е била договорена по съдържание и срок на изпълнение. Напротив - от събраните по делото доказателства и проведена кореспонденция се установява по безспорен начин, че от страна на възложителя е направено всичко възможно за приключване на възложената работа в срок, поради което няма основание да се приеме, че същият е изпаднал в забава, освобождаваща ответника от собствената му забава. Следва да се отбележи, че предпоставка за връщане на даденото в която и да било от хипотезите на чл.55 ал.1 ЗЗД е установяване на отпадането на основанието, на неосъществяването му или на началната му липса. Връщането на авансово платена сума (на която не съответства насрещна престация) не би могло да бъде осуетено чрез възражение за неизпълнен договор. В това се състои една от разликите между авансовото плащане и плащането на задатък или на отсрочката. В този смисъл е и задължителната практика на ВКС, материализирана с Решение № 64 от 03.06.2011 год. по т.д.№ 558/2010 год. на ВКС-ТК, състав на I т.о. - предпоставка за връщане на получената без основание престация е липсата на основание тя да се задържи, а не на евентуалното виновно неизпълнение от страните на договорните задължения. В случая, ако изпълнителят би търпял вреди от прекратяване действието на договора (преки вреди или пропуснати ползи) той би следвало да ги заяви изрично за прихващане, а не да се ползва от общото възражение за неизпълнен договор за отпадане на задължението му за връщане на аванса.

От анализа на събраните доказателства се налага извода, че дружеството-изпълнител -,„Дорс 2010” ЕООД, въпреки поетите със сключения писмен договор задължения и платената в съответствие с договореното авансова част от възнаграждението, не е изработил и не е извършил възложените му от възложителя продукти, изчерпателно уточнени с размери в получения на 06.02.2023 г. Анекс и в договорения краен срок, нито и към покъсен период. По делото няма ангажирани доказателства възложените продукти – 41 бр. врати да са изпълнени до момента.

В разпоредбата на [чл.87 ЗЗД](#) е заложен принципът, че развалянето на договора е крайна мярка, към която се пристъпва след като се изчерпят възможностите за неговото изпълнение. Действащата нормативна уредба е насочена към охрана на създаденото договорно правоотношение, което следва да бъде запазено, освен при наличието на сериозни причини, обосноваващи развалянето на договора. По общо правилно двустранният договор се разваля поради неизпълнение по причина, за която длъжникът отговаря с едностранно изявление от кредитора. Изявлението трябва да съдържа подходящ срок за изпълнение, независимо от това дали падежът вече е настъпил, или настъпва по силата на изявлението. Ако посоченият срок е подходящ, ефектът на развалянето настъпва, ако длъжникът не

изпълни до изтичането му, а ако изявлението не съдържа срок или срокът е недостатъчен, ефектът на развалянето настъпва, ако длъжникът не изпълни до изтичането на обективно подходящия с оглед на обстоятелствата срок. В настоящото производство ищецът представи документ, обективиращ негово волеизявление за разваляне на договора, за което твърди, че е било получено от ответната страна. Последното обстоятелство не се оспорва от ответника. Дори да е налице такова оспорване, следва да се посочи, че с исковата молба може да бъде развален всеки двустранен договор, независимо от това дали в нея е посочен подходящ срок за изпълнение, не е посочен никакъв срок, или посоченият срок е недостатъчен. Договорът се счита развален с исковата молба, ако длъжникът не изпълни в хода на производството по делото до изтичането на обективно подходящия с оглед на обстоятелствата срок ([решение №37 от 22.03.2011г. по гр.д. №920/2009г.](#), Г.К., IV Г.О. на ВКС). Договорът за изработка съгласно [чл.262, ал.2 ЗЗД](#) може да бъде развален без предизвестие от поръчващия, ако стане ясно, че изпълнителят няма да може да изпълни работата в срок, или по уговорения, или по надлежен начин. В конкретния случай по изложените по-горе съображения съдът приема, че при доказателствена тежест за дружеството-изпълнител-„Дорс 2010” ЕООД, не са ангажирани доказателства, че е изработил изцяло възложените му от възложителя продукти, с изчерпателно уточнени размери в получения анекс, в договорения краен срок, нито към по-късен период. В тази връзка съдът намира, че е налице хипотезата на [чл.87, ал.2 ЗЗД](#) за разваляне на договора без даване на допълнителен срок за изпълнение, тъй като последното вече е било безполезно за възложителя - ищец. Следователно на основание чл.262, ал.2 ЗЗД ищецът е имал право да го развали с едностранно изявление до ответника и без да му дава подходящ срок за изпълнение, от което право се е възползвал с изпратеното до ответника на 20.03.2023 г. уведомително писмо.

Предвид горното, съдът намира, че е налице неизпълнение на ответника, поради което съдът приема, че в полза на ищеца е възникнало право да развали договора изцяло по реда на [чл.87 ЗЗД](#), което потестативно право в случая е надлежно упражнено. Ответникът следва да върне на ищеца полученото авансово плащане на част от договореното възнаграждение в размер на претендираната сума поради отпаднало с обратна сила основание за нейното получаване. По тези съображения следва да бъде изцяло уважен предявеният иск с правно основание чл.55, ал.1, пр.3 от ЗЗД във вр. с чл.262, ал.2 от ЗЗД за заплащане на сумата от 4830 лв. с ДДС, представляваща авансово заплатена сума на отпаднало основание поради разваляне, считано от 20.03.2023г., датата на получаване на уведомително писмо за разваляне на договор за изработка, поради неизпълнение по реда на чл.87, ал.2 ЗЗД, ведно със законната лихва от предявяване на иска 12.04.2023 г. до окончателното изплащане на дължимата сума.

На осн. чл. 78 ал. 1 от ГПК ответното дружество следва да заплати направените по делото разноси на ищеца общо 1341,20 лв.

Предвид гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Дорс 2010“ ЕООД, ЕИК 201245645, със седалище и адрес на управление гр. Русе, ул. „Муткурова“ № 37, представлявано от управителя Гриша Пламенов Димитров ДА ЗАПЛАТИ на “Ем Ти Джи Инженеринг”ЕООД, /изменено на 18.09.2023 г. от ООД, с предишно наименование „Джи Ти Ер Груп“ЕООД, ЕИК 202002023, със седалище и адрес на управление гр. Русе, ул. „Ганчо Карамаждраков“ № 2, вх. 6, ет. 1 на основание чл. 55, ал. 1, предл. 3 ЗЗД във вр. с чл. 262 ал. 2 ЗЗД: да заплати на ищеца сума в размер на **4830 лв.** с ДДС, представляваща направено авансово плащане, на отпаднало основание, поради разваляне договор за изработка от 13.04.2018 г., считано от 20.03.2023г., датата на получаване на уведомително писмо за разваляне на договор за изработка, поради неизпълнение по реда на чл.87, ал.2 ЗЗД, ведно **със законната лихва** от предявяване на иска 12.04.2023 г. до окончателното изплащане на дължимата сума, както и сумата **1341,20 лв.** направени по делото разноси на ищеца.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд Русе в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Русе: _____